

Mearth

Inleiding Aam Solleveld tentoonstelling @Kunstlab in Deventer

Zondag 17 september 2023

Catherine Somzé

In de berichtjes die Aam mij stuurde ter voorbereiding op deze inleiding schreef zij dat de installatie die nu te zien is onder de titel *Mearth* bestaat uit projecten waar zij lang aanzetten toe deed maar die zij nooit toonde. Dit klonk voor mij heel herkenbaar. Wanneer kunstenaars eenmaal bekend worden met een bepaald type werk, krijgen ze zelden de kans om opnieuw te experimenteren. Of beter gezegd, om hun experimenten publiek te maken. De programmajijn van Kunstlab is daar een uitzondering op. Aam greep haar kans om *Mearth* vorm te geven met een ogenschijnlijk eclectische verzameling die over de jaren tot stand kwam, van grassprietten en sperziebonen waarmee zij organische composities maakte op de grond van haar studio en die vervolgens fotografeerde, tot satellietbeelden die ze groot afdruckte zodat hun schilderachtige details zichtbaar werden. Zij voegde daar ook stippen aan toe, een tot nu toe ontbrekende geometrische vorm in haar abstracte vormtaal, en ook live videobeelden van de tentoonstellingsbezoekers zelf.

Eerder werd Aam bekend met haar *Tape Drawings* – grootschalige, ruimte-vullende muurtekeningen van tot rechte lijnen gereduceerde interieurs gemaakt van zwarte tape. Het ging Aam destijds om een haast mystieke zoektocht naar een visuele vertaling van wat *onderliggend* is aan de werkelijkheid – de ogenschijnlijk onveranderlijke wetten van de natuur uitgedrukt in de pracht van symmetrische vormen zoals de gulden snede, ook aanwezig in sommige werken van Mondriaan. Veel kunstenaars uit het verleden deden een vergelijkbare poging om zichtbaar te maken wat voor het blote oog vaak onzichtbaar blijft – de weergave van de werkelijkheid op een andere manier benaderd of, andersom, een benadering van de werkelijkheid die tot een abstracte esthetiek leidde. Figuratie werd hierbij losgelaten – zo niet verbannen. Voor het maken van realistische weergaven van de werkelijkheid kon men immers bij de fotografie terecht. Er ontstond zodoende een hiërarchie tussen het hoogst haalbare – de abstractie als weergave van een spirituele werkelijkheid – en een tot geesteloze kopie bestempelde schijn der dingen.

In deze installatie breekt Aam met deze tegenstelling die, verrassend genoeg, nog steeds een prominente rol lijkt te spelen in kritische benaderingen van kunst. Ondanks de reeds lang geleden begonnen “hegemony of the impure”, blijft de medium-specificiteit van de kunst, aldus criticus Jorg Heiser. Vandaar wellicht de buitenkans die Kunstlab Aam aanbood. Aam brengt realistische weergaven van de werkelijkheid terug in haar abstracte installatie met fotografische afbeeldingen van de aarde en organische composities, terwijl zij een gelijkmatig patroon van stippen op gelijke afstand door de hele ruimte, en zelfs op straat, plaatst.

Aams tentoonstelling kan op die manier gezien worden als een statement tegen het purisme in de kunst. Het kan ook opgevat worden als een lofzang op de aarde als oermoeder, oftewel “mearth” – de titel van de tentoonstelling, een mengwoord van “mother” en “earth”. Want als je er genoeg aandacht aan schenkt, is de geometrische schoonheid van de natuur overal te zien, van de verfijnde symmetrische structuur van een plant tot de ontelbare plattegronden die mensen schetsen met elke stap die ze zetten. Zoals Gaston Bachelard het verwoorde: “we bedekken het universum met tekeningen die we hebben geleefd.” Aams werk laat ons zien hoe natuur en cultuur in elkaar overvloeien en hoe ze samen een wereld van schoonheid creëren. Het vormt daarmee een uitnodiging om

opnieuw te kijken, met aandacht voor zowel de schoonheid van de natuur als de creatieve kracht van de mens.